

Soszyński, Jacek

Konferencja kodykologiczna w Groningen

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 42/1, 185-186

1997

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

z Rumunami. Społeczeństwo polskie dobrze pamięta, ile opieki i pomocy doznali liczni polscy uchodźcy w Rumunii w tragicznych chwilach II wojny światowej. Pamięć tego zobowiązuje kolejne pokolenia do wielkiej wdzięczności dla narodu rumuńskiego.

Jadwiga Brzezińska
(Kołobrzeg)

KONFERENCJA KODYKOLOGICZNA W GRONINGEN

W dniach 9–11 października 1996 r. na Królewskim Uniwersytecie w Groningen w północnej Holandii odbyła się druga już międzynarodowa konferencja kodykologiczna, *Groningse Codicologdagen*. Za temat przewodni konferencji organizatorzy obrali „Źródła do badań nad książką i biblioteką średniowieczną”. Obrady otworzył rektor Uniwersytetu w Groningen, prof. dr F. van der Woude, a referat wstępny, poświęcony możliwościom i ograniczeniom badawczym, przed którymi stoi historyk książki, wygłosił przewodniczący komitetu organizacyjnego, prof. dr Jos M.M. Hermans. Trzydniowe obrady podzielone zostały na osiem grup tematycznych: średniowieczne spisy ksiąg jako źródła; źródła post-średniowieczne; produkcja i recepcja książki średniowiecznej; biblioteki monastyczne; programy badawcze poświęcone problematyce książki rękopiśmiennej w średniowieczu; średniowieczny dwór i kultura książki; podejście historyka sztuki i historyka książki; tekst jako narzędzie badawcze do historii książki. Wygłoszono dwadzieścia sześć referatów, które, zgodnie z obietnicami organizatorów, mają zostać wydrukowane w pamiętniku konferencji. Nie zabrakło także prezentacji komputerowych, poświęconych DBI-Link oraz Biblioteca Nederlandica Manuscripta. Organizatorzy przygotowali również ciekawą wystawę, dotyczącą średniowiecznych bibliotek inkatenowanych.

Uniwersytet w Groningen, należy do czołówki holenderskiej w dziedzinie badań nad historią książki i średniowieczną kulturą intelektualną. W ostatnich latach wiele uwagi poświęca się tam badaniom nad encyklopedyzmem średniowiecznym, ze szczególnym uwzględnieniem twórczości Wincentego z Beauvais i Helinanda z Froidmont. Jedna z instytucji patronujących tegorocznej konferencji, Centre for Classical, Oriental, Medieval and Renaissance Studies, przygotowuje program badań nad przełomem Średniowiecza i Renesansu, z nastawieniem na śledzenie recepcji średniowiecznej tradycji intelektualnej na przełomie XV i XVI w. oraz w pierwszej połowie XVI w. W świetle powyższego nie dziwi więc, że chociaż *Groningse Codicologdagen* mają dopiero czteroletnią tradycję to zgromadziły oprócz licznych historyków książki z Holandii, także naukowców z Belgii, Francji, Kanady, Niemiec, Polski, Wielkiej Brytanii i Włoch. Na przyszłość należy wyrazić jedynie nadzieję, że za cztery lata reprezentacja historyków

z Europy Środkowej i Wschodniej będzie bardziej adekwatna w stosunku do liczby osób zajmujących się wspomnianą tematyką w tym regionie.

Jacek Soszyński
(Warszawa)

DZIAŁALNOŚĆ JEZUITÓW W PRZEDROZBIOROWYM KALISZU

Powyższy temat sympozjum naukowego, jakie odbyło się 7 września 1996 r. w Kaliszu, zebrał w pobornardyńskim kościele Księża Jezuitów niemałą grupę referentów i słuchaczy. Sympozjum było fragmentem rozpoczynającym uroczystości jubileuszu 400-lecia konsekracji pojezuickiego kościoła pod wezwaniem świętych Wojciecha i Stanisława. Uczestników sympozjum, będącego częścią kościelnego święta, słowem wstępnym przywitał Biskup Stanisław Napierała, Ordynariusz Diecezji Kaliskiej. On też przewodniczył jubileuszowej mszy św., odbywanej w tym pojezuickim i garnizonowym kościele, i kończącej dwudniowy program uroczystości.

Podczas jednodniowego posiedzenia referenci z Kalisza, Krakowa, Gdańska, Torunia i z Warszawy wygłosili 8 referatów. Precyzyjne merytorycznie, oparte na materiałach źródłowych i kronikach zakonu jezuitów, referaty wygłosili czterej księża, członkowie Towarzystwa Jezusowego. Jako pierwszy w kolejności z referatem *Dlaczego nie obchodzono jubileuszu 400-lecia przybycia jezuitów do Kalisza?* wystąpił Stanisław Dzierżek z Kalisza, Referat Jerzego Paszendy z Krakowa zatytułowany był *Fundacja ks. Prymasa Stanisława Karnkowskiego dla jezuitów w Kaliszu*. Ludwik Piechnik, autor monograficznego ujęcia problemu szkolnictwa jezuickiego w Polsce, książki dostępnej w trakcie spotkania, wygłosił referat *Seminaria Duchowne prowadzone przez jezuitów na przykładzie Seminarium Duchownego Archidiecezji Gnieźnieńskiej istniejącego w Kaliszu w latach 1593–1620*. Zakończył sympozjum Felicjan Paluszkiewicz z Warszawy referatem *Działalność duszpasterska prowadzona przez jezuitów w przedrozbiorowym Kaliszu*. Wśród referentów świeckich była trójka gdańszczan i jedna torunianka. Ich rozprawy w kolejności wygłaszania zatytułowane były następująco: *Szkolnictwo jezuickie w przedrozbiorowym Kaliszu* (dr Kazimierz Puchowski), *Teatr jezuicki w Kaliszu, ks. Stanisław Jaworski – kaliski reformator teatru jezuickiego* (dr Irena Kadulska), *Wątki historyczne w teatrze jezuickim w Kaliszu* (mgr Małgorzata Puchowska), dr Cecylia Iwaniszewska z Torunia przedstawiła referat *Kaliskie obserwatorium astronomiczne*, ilustrując przeżroczami opisy zgromadzonych przez kaliskich jezuitów przyrządów astronomicznych i osiągnięć poznawczych kaliskich nauczycieli fizyki i astronomii w jezuickim kolegium przed kasatą zakonu w 1773 r.